

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä seurannan vähimmäistiedoista ja vähimmäistiedon hallintamalleista

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä vähimmäistiedoista ja vähimmäistietojen hallintamallista. Asetus perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin (ns. sote-järjestämislaki), jota koskeva muutos tuli voimaan 1.1.2026.

Vähimmäistiedolla tarkoitetaan tietoja, jotka hyvinvointialueen on ainakin tuotettava lain velvoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon seurannasta ja arvioinnista täyttääkseen. Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän järjestämisvastuulla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta- ja arviointia varten tuotettavista vähimmäistiedoista. Lisäksi siinä säädettäisiin kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vähimmäistiedoista ja esimerkiksi tietojen toimittamisesta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) sekä jakelun menettelytavoista ja aikatauluista.

Tausta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jäljempänä sote-järjestämislaki) 29 §:ssä säädetään hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta- ja arviointivelvollisuudesta.

Tämä esitys asetukseksi hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä seurannan vähimmäistiedoista ja vähimmäistiedon hallintamalleista perustuu hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta HE 129/2025 vp ehdotetun ja 1.1.2026 voimaan tulleen uuden 29 §:n 5 momentin asetuksenantovaltuuteen. Sen perusteella voidaan antaa tarkempia säännöksiä seurannan sekä sote-järjestämislain 6 ja 7 §:n mukaisten hyvinvointikertomusten ja -suunnitelmien vähimmäistiedoista ja niiden hallintamalleista.

Hallintamalli kattaa vähimmäistiedon toimittamisen ja jakelun menettelytavat ja aikataulut sekä tähän tietotuotantoon osallistuvien viranomaisten ja muiden toimijoiden vastuut ja roolit.

Tietotuotantoon kuuluvat myös vähimmäistiedon tietosisällön ylläpidon ja kehittämisen prosessit.

Tavoitteet

Asetuksen tavoitteena on luoda hallintamalli keskeisen hyvinvointialueiden ohjaustiedon tietotuotannolle. Hallintamallin tavoitteena on selkeyttää nämä tietotuotannon vastuut ja roolit. Asetuksen tavoitteena on kytkeä vähimmäistietojen tietotuotanto hyvinvointialueiden ohjauksen menettelyjen vuosiakatauluihin, mikä mahdollistaa ajantasaisimman tiedon hyödyntämisen hyvinvointialueiden ohjauksessa.

Lisäksi asetuksen tavoitteina on karsia päällekkäisiä tiedonkeruita ja siten vähentää hyvinvointialueiden hallinnollista taakkaa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/5843/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen: Sosiaali- ja terveysministeriö PL 33

00023 Valtioneuvosto Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/5843/2026. Kirjaamoon sähköpostitse toimitettava lausunto pyydetään lähettämään ensisijaisesti sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus STM022:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä. Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 8.5.2026**.

Valmistelijat

Lakimies
Jutta Kastinen
jutta.kastinen@gov.fi
0295 163 119

Neuvotteleva virkamies
Petra Kokko
petra.kokko@gov.fi
0295 163 474

Erityisasiantuntija
Paula Andreasen
paula.andreasen@gov.fi
0295 163043

Liitteet:

[Vähimmäistietoasetus luonnos_260326_sv.pdf](#)

[Vähimmäistietoasetus luonnos260326.pdf](#)

[Perustelumuiotio Vähimmäistietosisältöasetus 270326 Lausuntokierros \(1\).pdf](#)

Jakelu:

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Digi- ja väestötietovirasto
DigiFinland Oy
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Fimea
Helsingin kaupunki
HUS
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lupa- ja valvontavirasto LVV
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriö
Suomen Kuntaliitto ry
Tehy ry
THL
Tilastokeskus
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne tähän tekstikenttään

Saario Minna
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kastinen Jutta
Sosiaali- ja terveysministeriö